

Kompensation enligt artikel 7 i EU-förordningen nr 261/2004 på grund av inställd flygning. När det gäller flygningar med anslutande flygförbindelser ska begreppet avstånd tolkas som avståndet enligt storcirkelmetoden mellan den första avgångsorten och den slutliga bestämmelseorten, oberoende av den flygsträcka som verkligen tillryggalagts (EU-domstolens dom i mål C-559/16).

Beslut 2017-10-20; 2016-04613

AS begärde 400 euro i kompensation enligt artikel 7 i EU-förordningen nr 261/2004. Hans flyg från Göteborg till Turin via München ställdes in och han bokades om till ett flyg som avgick dagen därpå. Flygbolaget erbjöd honom kompensation med 250 euro, men eftersom avståndet mellan Göteborg och Turin överstiger 1 500 km har han rätt till kompensation med 400 euro.

Flygbolaget motsatte sig kravet. Avgången från Göteborg ställdes in på grund av ett oförutsett tekniskt fel på flygplanet. Det inträffade kunde inte ha undvikits. Eftersom avståndet mellan Göteborg och Turin understiger 1 500 km kan ersättning inte utgå med högre belopp än 250 euro.

Allmänna reklamationsnämnden gjorde följande bedömning.

Rättsliga utgångspunkter

I EU-förordning 261/2004¹ finns bestämmelser om bl.a. annat ekonomisk kompensation och assistans till flygpassagerare vid nekad ombordstigning samt vid inställda och försenade flygningar. Förordningen syftar till att stärka flygpassagerarnas rättigheter och att öka konsumentskyddet på området.

Enligt artikel 5.1 c) har en flygpassagerare rätt till ekonomisk kompensation om en flygning ställs in, såvida inte passageraren fått information om det inställda flyget viss tid i förväg. Av EU-domstolens praxis följer dock att en passagerare har rätt till kompensation inte bara vid inställda flygningar utan även om passageraren kommer fram till slutdestinationen tre timmar eller mer efter den i förväg bestämda ankomsttiden på grund av en försenad flygning.² Kompensation utgår också om den försenade ankomsten till slutdestinationen berott på att passageraren missat ett anslutningsflyg på grund av ett inställt eller försenat flyg, även om förseningen vid avgången understigit tre timmar.³

Flygbolaget är inte skyldigt att betala kompensation om det kan bevisa att det inställda eller försenade flyget berott på extraordinära omständigheter som inte skulle ha kunnat undvikas även om alla rimliga åtgärder hade vidtagits. Det framgår av artikel 5.3.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 av den 11 februari 2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar och om upphävande av förordning (EEG) nr 295/91.

² EU-domstolens domar den 19 november 2009 i de förenade målen C-402/07 och C-432/07 och den 23 oktober 2012 i de förenade målen C-581/10 och C-629/10.

³ EU-domstolens dom den 26 februari 2013 i mål C-11/11.

I artikel 7.1 föreskrivs det att kompensationen uppgår till

- a) 250 euro för alla flygningar på högst 1 500 km,
- b) 400 euro för dels alla flygningar inom EU på mer än 1500 km, dels för alla övriga flygningar på mellan 1 500 och 3 500 km, och
- c) med 600 euro för alla flygningar som inte omfattas av punkterna a) och b).

Enligt artikel 7.4 ska avstånden som anges i artikel 7.1 bestämmas med tillämpning av den s.k. storcirkelmetoden, dvs. fågelvägen. Utgångspunkten för mätningen ska vara den sista bestämmelseort där en nekad ombordstigning eller inställd flygning kommer att leda till att passagerarens ankomst i förhållande till tidtabellen försenas. Slutpunkt för mätningen ska vara flygplatsen på den sista bestämmelseorten enligt bokningen.

Frågan hur avståndet ska bestämmas om det inte är fråga om en direktflygning utan det förekommit anslutande flyg eller mellanlandningar har varit omdiskuterad. En uppfattning som kommit till uttryck är att delsträckornas längd ska läggas ihop. Andra har däremot hävdats att avståndet även i dessa situationer ska bestämmas genom att man mäter avståndet mellan flygplatserna på avgångsorten respektive slutdestinationen.⁴ EU-domstolen har dock i en dom den 7 september 2017 nu avgjort frågan och slagit fast att artikel 7.1 ska tolkas på så sätt att begreppet avstånd – när det gäller flygningar med anslutande flygförbindelser – endast omfattar avståndet enligt storcirkelmetoden mellan den första avgångsorten och den slutliga bestämmelseorten, oberoende av den flygsträcka som verkligen tillryggalagts. Delsträckorna ska alltså inte läggas samman.⁵

Bedömning

Av utredningen framgår att flyget från Göteborg till Turin via München den 13 november 2015 ställdes in och att AS bokades om till en flygning dagen därpå. Flygbolaget har inte bevisat eller ens gjort gällande att det inställda flyget berodde på extraordinära omständigheter. AS har därmed rätt till kompensation enligt EU-förordningen.

Avståndet fågelvägen mellan flygplatserna Göteborg Landvetter och Turin-Caselle är 1 428 km. I och med att avståndet understiger 1 500 km ska kompensationen uppgå till 250 euro.

⁴ EU-kommissionens tillkännagivande den 15 juni 2016 (2016 C 2014-04) avsnitt 4.4.10, Hausmann, Europäische Fluggastrechte im Fall der Nichtbeförderung und bei Annullierung und grosser Verspätung von Flügen (2009), sid. 376, Eriksson, Flygpassagerares rättigheter (2013), s. 36 f., Schmid m.fl., Fluggastrechte Praktiker-kommentar (2014), s. 171 f., Kjelland, Flygpassasjerers rettigheter ved forsinkelse og kansellering (2013), s. 161 f, och Staudinger m.fl., Fluggastrechte-Verordnung, Handkommentar (2016), s. 128 f.

⁵ EU-domstolens dom den 7 september 2017 i mål C-559/16.